

**INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA
DIN ROMANIA**

**POLITICA DE TRATARE A ERORILOR
a Institutului Național de Statistică din ROMÂNIA**

IUNIE 2016

CUPRINS

1	Introducere	3
2	Definiții.....	3
3	Categoriile de erori.....	4
4	Responsabilități	5
5	Identificarea erorilor.....	5
6	Tratarea erorilor.....	5
6.1	Reguli generale	5
6.2	Reguli specifice în funcție de categoria de erori.....	6
7	Gestionarea și arhivarea erorilor	8

POLITICA DE TRATARE A ERORILOR

a Institutului Național de Statistică din ROMÂNIA

1 Introducere

Politica de tratare a erorilor este parte componentă a “Politicii de revizuire a datelor statistice” și respectă Codul de practici al statisticilor europene care, prin Principiul 6 (Imparțialitate și obiectivitate), stabilește că “Autoritățile statistice dezvoltă, produc și diseminează Statistici Europene respectând independența științifică și într-o manieră obiectivă, profesionistă și transparentă, tratând toți utilizatorii în mod echitabil”, iar prin Principiul 8 (Proceduri statistice adecvate) stabilește că “Statisticile de calitate se bazează pe proceduri statistice adecvate, aplicate de la culegerea datelor până la validarea acestora”. În cadrul Principiului 6, Indicatorul 6.3 stabilește că “Erorile detectate în statisticile publicate sunt corectate cât mai repede posibil și sunt făcute publice”, iar Indicatorul 6.6 stabilește că „Revizuirile majore sau modificarea metodologiilor sunt anunțate în prealabil”. Totodată, în cadrul Principiului 8, prin Indicatorul 8.6 se menționează că “Revizuirile urmează proceduri standard, bine stabilite și transparente”.

Politica de tratare a erorilor oferă un cadru comun privind gestionarea erorilor din toate domeniile producției statistice, cu scopul de a îmbunătăți continuu calitatea proceselor, produselor și serviciilor statistice, precum și a imaginii Institutului Național de Statistică (INS). Aceasta nu trebuie confundată cu politica de revizuire, care oferă explicații despre modificări ale datelor statistice în general. Astfel, revizuirile curente sunt în mod obișnuit raportate în publicațiile INS și în tabelele publicate pe site-ul INS. Erorile, dimpotrivă, pot crea confuzii pentru utilizatori și necesită prelucrări și informări speciale.

Punerea în aplicare a politicii de tratare a erorilor este susținută prin proceduri interne ale INS, care cuprind mecanisme de comunicare internă și externă, precum și instrumente de corectare a erorilor și modele de raportare.

Operațiunile de corectare a erorilor fac parte din **revizuirile neplanificate** specificate în “Politica de revizuire a datelor statistice” și care nu sunt, prin definiție, anunțate în prealabil, deoarece sunt rezultatul unor evenimente imprezvizibile. Termenul "neplanificat" nu se referă la cauza erorii, ci la momentele revizuirii erorilor, care nu sunt specificate în calendarul revizuirilor anuale și nici reflectate în planurile de diseminare.

Politica de tratare a erorilor se concentrează pe tratarea erorilor prezente în datele și informațiile statistice deja diseminate.

2 Definiții

În cadrul prezentei politici, erorile sunt datele și informațiile statistice incorecte cauzate de prelucrarea eronată a datelor, care nu au fost detectate înainte de publicarea lor și care, astfel, ar fi putut fi corectate. Politica de tratare a erorilor folosește următoarele definiții și termeni specifici:

- **Datele statistice** sunt date numerice obținute prin procedee de observare statistică (totală sau parțială/selectivă). Prin prelucrarea statistică a datelor se obțin indicatori primari și derivați, purtători ai informației statistice. Indicatorii statistici măsoară

dimensiunea, structura, intensitatea și variația în timp și spațiu ale unui fenomen studiat, inclusiv din punct de vedere calitativ.

- **Informațiile statistice** se referă, în general, la metadatele statistice. În particular, ele conțin simboluri statistice, comentarii, tabele, diagrame, cifre, definiții, explicații metodologice și alte texte care explică conținutul și semnificația datelor statistice. În procesele de revizuire a erorilor este necesar ca și acestea să fie corectate.
- **Eroarea** este definită ca o difuzare de date și informații statistice incorecte către utilizatori, din cauza:
 - tratării defectuoase a procedurilor de prelucrare a datelor,
 - introducerii de date eronate sau a lipsei datelor în procesul de prelucrare.

Erorile pot fi identificate în datele statistice recent publicate (date recente) precum și în datele statistice difuzate anterior (date din trecut). Publicarea datelor statistice, care ar fi avut loc în cazul încălcării confidențialității statistice sau difuzarea datelor sub embargo este, de asemenea, considerată ca fiind o eroare.

- **Revizuirile sau corecțiile sunt definite, în sens larg**, ca orice schimbare a datelor statistice puse la dispoziția publicului. Datele sunt, în general, revizuite în scopul de a încorpora noi informații îmbunătățite și, prin urmare, revizuirile sunt inerente producției statistice. De exemplu, raportarea datelor provizorii sau preliminare atunci când se solicită date despre un fenomen, va fi îmbunătățită cu informații relevante, disponibile numai după o anumită perioadă.
- **Relația dintre o eroare și o revizuire:** O eroare în datele statistice diseminate, care trebuie corectată în conformitate cu această politică de tratare a erorilor, va declanșa o revizuire neplanificată a datelor statistice deoarece, în cele mai multe cazuri, corecția erorilor nu poate fi anunțată.
- **Responsabilul de lucrare** este persoana care se ocupă în mod nemijlocit de lucrarea statistică, cu o atribuție clar stabilită în acest sens.

3 Categoriile de erori

Pentru a asigura o reacție rezonabilă la erorile publicate, în conformitate cu definiția prezentată anterior, acestea sunt subdivizate în următoarele tipuri de erori:

- 1) **Erori cu grad de impact redus/fără importanță:** sunt date incorecte care nu modifică datele și informațiile publicate („greșeală”). Includ, de exemplu, erori de gramatică, de exprimare sau de ortografie, linkuri incomplete/neactualizate și care nu afectează interpretarea tendinței de către utilizatori.
- 2) **Erori cu grad de importanță minor:** sunt date incorecte din tabele, texte sau grafice:
 - a) a căror importanță este atât de mică încât conținutul informației rămâne neschimbat (indiferent de nivelul de agregare) *sau*
 - b) care apar la orice agregare și a căror importanță este atât de mare încât conținutul informației se schimbă, dar care nu sunt de interes pentru public.

- 3) **Erori cu grad major de impact/grave:** sunt date incorecte din tabele, texte sau grafice care:
- a) apar la orice nivel de agregare și a căror importanță este atât de mare încât conținutul informației se schimbă și sunt de interes pentru public *sau*
 - b) au consecințe economice semnificative *sau*
 - c) reprezintă o încălcare a protecției și confidențialității datelor.

4 Responsabilități

În funcție de categoria erorilor depistate se evidențiază grade diferite de responsabilitate, astfel:

- 1) *Șeful de serviciu/compartiment* – este responsabil pentru publicarea datelor și informațiilor statistice și, în consecință, pentru modul de tratare a erorilor publicate. Atribuțiile șefului de serviciu/compartiment sunt preluate, în lipsa acestuia, de către persoana nominalizată în acest sens.
- 2) *Director direcție de producție/Director general* – este responsabil de problemele strategice legate de publicație și, în consecință, de problemele strategice legate de tratarea erorilor publicate. În absența acestora, responsabilitățile sunt preluate de către persoanele nominalizate în acest sens.
- 3) *Directorul responsabil cu diseminarea/publicațiile/comunicarea* – este responsabil pentru erorile produse în cadrul direcțiilor respective. Prin direcția pe care o coordonează oferă suport direcțiilor în compilarea diverselor forme de diseminare.

5 Identificarea erorilor

O eroare poate fi identificată în orice entitate organizatorică a INS sau de către utilizatori externi de date și informații statistice. Indiferent care este modalitatea prin care se ia la cunoștință de eroarea identificată, șeful de serviciu/compartiment în care a fost generată eroarea este informat prin căile de comunicare curente. Dacă șeful de serviciu/compartiment nu poate fi contactat, atunci este informat șeful ierarhic superior.

6 Tratarea erorilor

6.1 Reguli generale

În toate cazurile, conducătorul direcției în cadrul căreia a fost generată eroarea anunță conducătorii direcțiilor responsabile cu diseminarea și comunicarea, pentru ca acestea să fie informate cu privire la situațiile apărute și să răspundă observațiilor utilizatorilor.

Șeful de serviciu/compartiment împreună cu directorul direcției și cu responsabilul de lucrare determină tipul de eroare, conform categoriilor definite la cap. 3.

În fiecare publicație tipărită se menționează, recomandabil pe coperta II, că, în cazul detectării unor erori, va fi publicată o erată pe site-ul INS.

6.2 Reguli specifice în funcție de categoria de erori

Erorile cu un grad de impact redus/fără importanță sunt corectate fără nicio mențiune în comunicatele de presă, în publicații, în bazele de date online sau pe site. În cazul acestor tipuri de erori nu este necesară o informare internă și nicio documentație centralizată a erorilor, fiind suficientă doar o documentație în cadrul direcției responsabile, cu excepția erorilor sistematice. Nu se face nicio acțiune de notificare activă a utilizatorilor cunoscuți.

În cazul comunicatelor de presă, eroarea va fi corectată cât mai repede posibil și versiunea corectată va fi publicată pe site-ul INS.

În cazul publicațiilor tipărite și electronice, eroarea va fi corectată și va fi introdusă în ediția următoare a publicației.

În cazul datelor publicate în bazele de date online, se înlocuiesc seturile de date eronate cu cele corectate, cât mai repede posibil.

În cazul datelor și informațiilor publicate pe site, eroarea va fi corectată, de regulă, la următoarea revizie a paginii respective.

Erorile cu un grad de importanță minor sunt corectate în comunicatele de presă, în versiunile electronice ale publicațiilor, în bazele de date online și pe site.

În cazul comunicatelor de presă, sub titlu va fi inclusă o notă referitoare la corecție, de forma "Versiune corectată a ... (se precizează indicatorul)", datele corectate vor fi prezentate în caractere îngroșate, iar într-o notă de subsol se precizează că datele cu caractere îngroșate reprezintă o corecție a datelor publicate anterior, specificând numărul și data comunicatului de presă. Noul comunicat de presă va fi postat pe site și îl va înlocui pe cel precedent.

În cazul publicațiilor tipărite, nu se tipărește o nouă ediție corectată și va fi publicată o erată pe site-ul INS.

În cazul publicațiilor electronice, versiunea incorectă este înlocuită cât mai repede posibil, inclusiv în cazul fișierelor Excel anexate. Pe prima pagină va fi inclusă o notă referitoare la datele și/sau informațiile corectate în versiunea electronică. În cazul în care publicația, conform catalogului publicațiilor, apare atât în format electronic, cât și tipărit, nota va face referire și la erorile din publicația tipărită.

În cazul datelor publicate în bazele de date online, se înlocuiesc seturile de date eronate cu cele corectate, iar în spațiul dedicat notificărilor se include o notă referitoare la datele corectate.

În cazul datelor și informațiilor publicate pe site, erorile vor fi corectate, iar pagina respectivă va fi înlocuită cât mai repede posibil.

În cazul **erorilor cu un grad major de impact/grave**, publicațiile și comunicatele de presă sunt retrase de pe site și corectate cât mai urgent posibil. Excepție fac erorile grave de conținut ce au fost detectate într-o formă de diseminare a cărei relevanță a scăzut semnificativ datorită decalajului de timp față de perioada de referință. Aceste erori vor fi supuse criteriilor de corectare de la erorile cu un grad de importanță minor.

În situația erorilor cu un grad major de impact/grave va fi informat conducătorul direcției generale în cauză, vicepreședintele coordonator și președintele INS. Unitatea responsabilă produce în regim de urgență o versiune corectată a comunicatului de presă și/sau a publicației și întocmește:

- un document, ce va fi publicat pe site-ul INS, care face referire la eroarea depistată, cauza acesteia, modul de corecție și produsele care vor fi corectate (comunicat de presă, publicație tipărită și electronică, baze de date etc.);
- o notă internă în care se prezintă cauzele erorii, modul de rezolvare, data efectuării corecției și măsurile de prevenire a apariției în viitor a unor erori similare.

Direcția de comunicare, cu sprijinul Direcției de diseminare date statistice, postează pe site-ul INS documentul menționat mai sus. Menționarea corecției trebuie să fie vizibilă, de preferință, pe pagina de start a site-ului INS.

Direcția de comunicare informează utilizatorii importanți/abonații asupra erorii.

În afara acestor reguli generale, în funcție de tipul de produs publicat, se aplică o serie de reguli specifice.

În cazul comunicatelor de presă, sub titlu va fi inclusă o notă referitoare la corecție, de forma "Versiune corectată a ... (se precizează indicatorul)", datele corectate vor fi prezentate în caractere îngroșate, iar într-o notă de subsol se precizează că datele cu caractere îngroșate reprezintă o corecție a datelor publicate anterior, specificând numărul și data comunicatului de presă. Noul comunicat de presă va fi postat pe site și îl va înlocui pe cel precedent, fiind transmis beneficiarilor prin aceleași canale ca cel eronat.

În cazul publicațiilor tipărite, dacă publicația este retipărită, eroarea este corectată și este însoțită de o notă referitoare la corecție plasată într-un loc relevant, de regulă pe aceeași pagină unde eroarea a fost corectată. Dacă publicația nu este retipărită, se va adăuga o erată la exemplarele care nu au fost încă distribuite, iar erata va fi publicată pe site. Decizia asupra retipăririi va avea la bază o analiză cost-beneficiu.

În cazul publicațiilor electronice, versiunea incorectă este înlocuită cât mai repede posibil, de regulă în aceeași zi, inclusiv în cazul fișierelor Excel anexate. Pe prima pagină va fi inclusă o notă referitoare la datele și/sau informațiile corectate în versiunea electronică și, dacă este necesar, cauzele erorii. Descrierea rezumativă de pe site a publicației electronice va conține o referire la eroare, corecția efectuată și data corecției. În cazul în care publicația, conform catalogului publicațiilor, apare atât în format electronic, cât și tipărit, dar publicația nu este retipărită, nota va face referire și la erorile din publicația tipărită.

În cazul datelor publicate în bazele de date online, se înlocuiesc seturile de date eronate cu cele corectate, iar în spațiul dedicat notificărilor se include o notă referitoare la datele corectate, inclusiv cauzele erorii, dacă este necesar.

În cazul datelor și informațiilor publicate pe site, erorile vor fi corectate, iar pagina respectivă va fi înlocuită în maximum 2 zile de la depistarea erorii. În funcție de soluțiile tehnice, va fi inclusă o notă referitoare la datele și/sau informațiile corectate și, dacă este necesar, cauzele erorii.

Erorile care reprezintă o încălcare a protecției și confidențialității datelor sunt considerate ca fiind erori cu un grad major de impact/grave. Atât corectarea, cât și comunicarea unor astfel de erori sunt decise în conformitate cu legile în vigoare, în special cu Legea nr.226/2009 privind organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu alte acte legislative specifice protecției datelor și confidențialității lor. Gestionarea acestui tip de erori se face prin implicarea șefului de serviciu/compartiment, directorului direcției responsabile, directorului general, vicepreședintelui coordonator / președintelui INS și a Comitetului de confidențialitate statistică.

7 Gestionarea și arhivarea erorilor

- **Informații cu privire la erorile descoperite și corectate**

Toate categoriile de erori, cu excepția celor cu un grad de impact redus/fără importanță și care nu sunt sistematice, sunt documentate și analizate în conformitate cu regulile de gestionare și arhivare a erorilor, luându-se măsuri pentru prevenirea apariției altor erori similare.

Direcția responsabilă cu diseminarea creează și gestionează un sistem de înregistrare și arhivare a erorilor. Erorile trebuie notificate de către direcțiile sau compartimentele în cadrul cărora au fost făcute corecții ale erorilor către direcția responsabilă cu diseminarea, cu prezentarea următoarelor informații: data de detecție, data de corecție, categoria sau grad de importanță, descriere, cauza, acțiunea întreprinsă și măsurile de prevenire a apariției în viitor a unor erori similare, potrivit unei proceduri operaționale de sistem. Documentele produse prin aplicarea procedurii sunt postate pe site-ul Intranet al Institutului Național de Statistică.

- **Analiza erorilor**

O analiză a erorilor este prezentată o dată pe an, ca parte a raportului de activitate al INS și are ca finalitate prevenirea apariției erorilor și diminuarea numărului acestora.

Referințe:

1. European Commission (2013), ESS Guidelines on revision policy for PEEIs-Luxemburg;
2. ESS Committee(2011), European Statistics Code of Practice;
3. Eurostat (2014), Eurostat's Internal Dissemination Error Management Policy;
4. NIS Romania (2009), Ghid de calitate al statisticii oficiale din România;
5. INS Romania (2009), Declarația de calitate a Institutului Național de Statistică;
6. INS România (2015), Politica de Revizuire a Datelor Statistice;
7. STATEC (2014) Luxemburg, Correction d'erreurs et revision de chiffres;
8. Statistics New Zealand (2013), Policy for handling errors in published statistics ;
9. DESTATIS (2013) Germany, How to deal with publication errors (Guideline).